

gele mosterd en rammenas

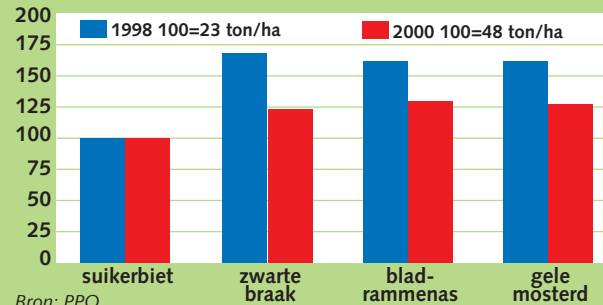
Schade door *Rhizoctonia solani* op een proefveld in Hummelo (Gld.).

Detail van rhizoctonia-schade op een bietenplant op een proefveld in Hummelo.

HOGE OPBRENGST NA RAMMENAS EN GELE MOSTERD

relatieve wortelopbrengst in procenten

De bladrammenas en gele mosterd werden in 1997 en 1999 gezaaid, met in 1998 en 2000 een toetsgewas suikerbieten (ras Auris).

3. AARDAPPEL EN BLADRAMMENAS BESTE VOORVRUCHTEN

Effect van voorvruchten op rhizoctoniarot en de suikeropbrengst in het toetsgewas bieten (2000).

voorvrucht		rot ¹⁾	suikeropbrengst
1998	1999	(%)	(t/ha)
aardappel	bladrammenas	8	7,4
aardappel	braak	12	6,2
gerst + bladrammenas	gerst + bladrammenas	13	6,0
braak	braak	22	4,8
gerst	gerst	22	3,7
Italiaans raaigras	Italiaans raaigras	23	3,2

¹⁾ Percentage rotte bieten bij de oogst van een veldgewas bieten

Italiaans raaigras en gerst als voorvrucht halveren de suikeropbrengst.

Waardplanten AG 2-2 zonder schade

Er zijn gewassen waarop AG 2-2 geen schade veroorzaakt, maar waarop de schimmel wel kan overleven of zich vermeerdert. In die zin zijn de meeste akkerbouwgewassen en vollegrondsgroenten waardplanten, zoals maïs, grassen en afrikaantjes. Op de wortels zitten laesies (aangetaste plekje), terwijl aan het gewas bovengronds niets is te zien. Teel daarom deze gewassen niet op rhizoctonia-percelen vóór bieten.

De effecten van aardappelen, granen, maïs en verschillende vollegrondsgroenten in de rotatie zijn nog onduidelijk. Maïs lijkt op percelen met een slechte structuur de schade door rhizoctonia in suikerbieten te verergeren.

Bladrammenas in de rotatie

Bladrammenas en gele mosterd hebben een positief effect op de opbrengst van suikerbieten bij rhizoctoniabesmetting (tabel 3 en figuur) en werden onder-

zocht als nateelt en in de braaksituatie. In 1997 werd er een proefveld aangelegd met onder andere verschillende rassen bladrammenas en gele mosterd. In 1998 werd een opbrengstvermeerdering van 50-60% ten opzichte van het suikerbietenras Auris als toetsgewas gevonden.

Op hetzelfde proefveld werden in 1999 dezelfde voorvruchten als in 1997

gezaaid, met in 2000 een toetsgewas bieten. In 2000 was de relatieve meeropbrengst geringer dan in 1998, maar was de infectiedruk ook minder. Dit valt af te leiden uit controleveldjes met Auris. Er waren geen verschillen tussen de rassen bladrammenas en gele mosterd.

Italiaans raaigras en gerst zonder groenbemester waren slechte voorvruchten bij de rhizoctoniabesmetting in dit proefveld (tabel 3). Eén jaar braak verminderde de schade door rhizoctonia. Op dit proefveld kwam in 2000 de rhizoctonia vooral in de zomer tot uiting en was er nagenoeg geen uitval van kiemplanten.

Bladrammenas en gele mosterd verbeteren de bodemstructuur en hebben een bemestingseffect. Ook onderdrukken deze gewassen *Rhizoctonia solani* en bietencysteaaltjes. Als braakgewas is het effect het grootst. Alle redenen dus om deze gewassen te gebruiken.

J.H.M. Schneider (IRS,

Bergen op Zoom)

en C.E. Westerdijk (PPO-agv,

Lelystad)

Tip Kies zonodig rhizoctonia-resistent ras

Indien de rhizoctoniaschimmel voorkomt op uw bedrijf, kunt u voorafgaand aan de bietenteelt met bladrammenas of gele mosterd de schade beperken. Bladrammenas kan als braakgewas en groenbemester worden geteeld. Gele mosterd is alleen

aan te raden als groenbemester (nateelt). Indien u problemen met rhizoctonia verwacht, kies dan altijd voor een rhizoctoniarelevant suikerbietenras en zorg voor een optimale structuur. Een combinatie van maatregelen beperkt de schade het meest.

